TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. lapkričio 13 d.*

Byloje C-214/07

dėl 2007 m. balandžio 23 d. pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama C. Giolito, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Prancūzijos Respubliką, atstovaujamą G. de Bergues, S. Ramet ir J.-C. Gracia,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J.-C. Bonichot, K. Schiemann, P. Kūris ir L. Bay Larsen (pranešėjas),

generalinė advokatė E. Sharpston,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2008 m. birželio 12 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad per nustatytą terminą neįvykdžiusi 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimo 2004/343/EB dėl Prancūzijos įgyvendintos pagalbos schemos su sunkumais susidūrusioms įmonėms perimti (OL L 108, p. 38, toliau – sprendimas) Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šio sprendimo 5 ir 6 straipsnius, EB 249 straipsnio ketvirtąją pastraipą ir EB 10 straipsnį.

2 Prancūzijos Respublika ginčija ieškinio pagrįstumą ir prašo jį atmesti.

Ginčo aplinkybės

3 Sprendimu valstybės pagalbos schema laikomos atleidimo nuo mokesčių nuostatos, įtvirtintos Bendrojo mokesčių kodekso (toliau – BMK) 44f, 1383A ir 1464B bei 1464C straipsniuose. Šios nuostatos buvo įtvirtintos 1988 m. gruodžio 23 d. Biudžeto įstatymu 1989 metams Nr. 88-1149 (1988 m. gruodžio 28 d. Prancūzijos Respublikos oficialusis leidinys, p. 16320), apie tai iš anksto nepranešus Komisijai.

4 Taikant BMK 44f straipsnį, bendrovės, įsteigtos siekiant perimti su sunkumais susidūrusių pramonės įmonių veiklą, dvejų metų laikotarpiui atleidžiamos nuo pelno mokesčio. Naujai įsteigtos bendrovės, remiantis BMK 1464B ir 1464C straipsniais, pritarus kompetentingoms vietos institucijoms, taip pat dvejų metų laikotarpiui gali būti atleistos nuo verslo ir turto mokesčių.

5 Sprendimo 1 straipsnyje ši pagalbos schema pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka ir konstatuojama, kad ji buvo įgyvendinta pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį.

6 Tačiau to paties sprendimo 2 straipsniu suteikti atleidimai nuo mokesčių nelaikomi valstybės pagalba, jei atitinka sąlygas, numatytas 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai (OL L 10, p. 30) arba jų suteikimo metu taikytinų *de minimis* taisyklių.

7 Be to, 3 straipsnyje nurodoma, kad pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą suteikta pagalba, kuri atitinka sąlygas, numatytas 1979 m. Komisijos komunikate dėl regioninės paskirties pagalbos schemų (OL C 31, p. 9), 1998 m. Gairėse dėl regioninės paskirties nacionalinės pagalbos (OL C 74, p. 9) arba 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms (OL L 10, p. 33), yra suderinama su bendrąja rinka.

8 Įpareigojimas susigrąžinti neteisėtą ir nesuderinamą pagalbą 5 straipsnyje suformuluotas taip:

„Prancūzija privalo imtis visų būtinų priemonių, kad iš pagalbos gavėjų būtų susigrąžinta visa pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą neteisėtai jiems suteikta pagalba, išskyrus numatytą 2 ir 3 straipsniuose.

Pagalba turi būti susigrąžinta nedelsiant, vadovaujantis nacionalinės teisės procedūromis, jei jos leidžia greitą ir veiksmingą šio sprendimo įgyvendinimą. <…>“

9 6 straipsnyje sakoma:

„Prancūzija per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą informuoja Komisiją apie priemones, kurių buvo ar bus imtasi, kad būtų į jį atsižvelgta.“

10 7 straipsnyje priduriama:

„Prancūzija privalo pateikti šią informaciją remdamasi pridėta forma ir sudaryti baigtinį bendrovių, kurioms pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą buvo taikytas atleidimas nuo mokesčių, sąrašą ir nustatyti kiekvienu atveju sumokėtas sumas.

Prancūzija privalo sudaryti bendrovių, gavusių pagalbą pagal 1 straipsnyje nurodytą schemą, neatitinkančią Reglamente (Nr. 69/2001), pagalbos suteikimo metu taikytinose *de minimis* taisyklėse, Reglamente (Nr. 70/2001), 1979 m. Komunikate dėl regioninės paskirties pagalbos schemų ar 1998 m. Gairėse dėl regioninės paskirties nacionalinės pagalbos numatytų sąlygų, sąrašą. Jame taip pat turi būti nurodytos sumos, kurias kaip pagalbą gavo kiekviena bendrovė.“

11 Po to, kai buvo pasikeista įvairiais raštais ir kelis kartus priminta pasibaigus dvejų metų terminui sprendime numatytam pranešimui apie priemones, kurių imtasi ir kurios numatytos jam vykdyti, Komisija, manydama, kad Prancūzijos Respublika vis dar to nepadarė, nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

Komisijos argumentai

12 Komisija kaltina Prancūzijos Respubliką nesusigrąžinus jokių sumų vykdant šį sprendimą.

13 Ji patikslina pati pripažinusi, jog yra absoliutus negalėjimas susigrąžinti pagalbą už laikotarpį nuo 1991 m. iki 1993 m., kadangi, nesant mokestinių duomenų už šį laikotarpį, negalima nustatyti pagalbą tuo metu gavusių subjektų.

14 Tačiau ji nesutinka, kad yra absoliutus negalėjimas vykdyti sprendimą laikotarpiu po 1993 metų.

15 Kalbant apie su sprendimo vykdymu susijusiuose pasikeitimo raštuose nurodytas pagalbą gavusias įmones, kurios nutraukė savo veiklą, pažymėtina, jog Komisija tvirtina, kad turto perleidimo atveju reikia nagrinėti sandorio finansines sąlygas, siekiant įsitikinti, kad perleidimas buvo atliktas rinkos sąlygomis.

16 Remiantis Teisingumo Teismo praktika, būtent šiai sąlygai esant pagalba gali būti laikoma įtraukta į prekės kainą, nes pirkėjas iš principo negali būti laikomas naudos gavėju (2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Banks*, C-390/98, Rink. p. I-6117, 77 punktas ir 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-277/00, Rink. p. I-3925, 80 punktas), kadangi pagalbos gavėju laikomas perleidžiantis asmuo.

17 Tuo atveju, jei nebūtų tikros nutraukus veiklą perleistų daiktų rinkos, galima būtų remtis kita informacija ar kriterijais, siekiant patikrinti galimą pagalbos perleidimą įgijėjui.

18 Bet kuriuo atveju pagalbos susigrąžinimas negali būti priklausomas nuo pagalbos sumos nurodymo turto perleidimo akte. Priešingu atveju būtų ypač lengva suabejoti nuostatų, susijusių su valstybės pagalba, veiksmingumu. Pakaktų, kad sandorio, kurio kaina mažesnė nei rinkos, šalys jame nepaminėtų pagalbos perleidimo. Tačiau pagalbos perleidimo įgijėjui egzistavimo patikrinimas negali priklausyti vien nuo sandorio šalių valios.

19 Komisija patikslina, kad jos kaltinimas, susijęs su EB 10 straipsniu, neturėtų būti laikomas atskiru nuo kaltinimo, grindžiamo sprendimo 5 ir 6 straipsnių neįvykdymu. Jis paprasčiausia skirtas atskleisti itin lėtą Prancūzijos valdžios institucijų minėto sprendimo vykdymą.

Prancūzijos Respublikos argumentai

20 Prancūzijos Respublika mano, kad sprendimui vykdyti buvo imtasi visų įmanomų priemonių. Vis dėlto negalima susigrąžinti pagalbos, suteiktos įmonėms, nutraukusioms savo veiklą.

— Dėl pagalbos susigrąžinimo iš veiklą nenutraukusių įmonių

21 Prancūzijos Respublika nurodo įvairius sunkumus, su kuriais buvo susidurta nustatant pagalbos gavėjus, apskaičiuojant grąžintinas pagalbos sumas, taip pat pasirenkant ir įgyvendinant susigrąžinimo procedūras. Jos teigimu, šie sunkumai yra išorės veiksniai, susiję susigrąžinimo apimtimi ir sudėtingumu.

22 Sunkumai, su kuriais susidurta nustatant pagalbos gavėjus 1991, 1992 ir 1993 mokestiniais metais, pirmiausia yra nacionalinės teisės nuostatos, kuri reikalauja saugoti finansinius dokumentus tik dešimt metų, pasekmė.

23 Kalbant apie vėlesnius metus, sunkumų atsirado dėl to, kad pagalbos schemoje nebūtinai nustatomi pagalbos gavėjai naudojant deklaravimo sistemą. Todėl reikėjo kompetentingų teritorinių tarnybų tyrimo.

24 Prancūzijos Respublika tvirtina 2005 m. kovo 16 d. Komisijai išsiuntusi 55 įmonių, nuo 1994 iki 2002 m. gavusių pagalbą Bendrijos ribą viršijančiai bendrai sumai, didesnei nei 1 milijonas eurų, sąrašą.

25 Ji priduria, kad 2006 m. liepos 7 d., atsakydama į 2006 m. balandžio 26 d. Komisijos laišką, kuriuo paprašyta pateikti visų įmonių, atleistų nuo daugiau kaip 100 000 eurų mokesčių, sąrašą, ji perdavė:

— 464 pagalbą gavusių įmonių, kurioms taikant Bendrijos nuostatas, susijusias su *de minimis* pagalba, regioninės paskirties pagalba ir pagalba mažoms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVĮ), nenumatyta pareiga ją grąžinti, sąrašą,

— 105 pagalbą gavusių įmonių, kurios, taikant sprendimą, privalėjo grąžinti mažesnę nei 200 000 eurų grynąją pagalbą, sąrašą.

26 Prie 2007 m. spalio 22 d. pateikto tripliko ji pridėjo 88 įmonių, privalančių grąžinti didesnę nei 200 000 eurų pagalbą, sąrašą.

27 Kalbant apie sunkumus nustatant grąžintinos pagalbos sumą, pažymėtina, kad Prancūzijos Respublika juos pirmiausia sieja su sprendimo 2 ir 3 straipsniais.

28 Ji pažymi, kad pagalbos suma, kurią reikia susigrąžinti, ir atleidimo nuo mokesčių suma nepatenka į minėtų 2 ir 3 straipsnių taikymo sritį. Jos teigimu, kaip nustatant pagalbą gavusias įmones, taip ir pagalbos sumai nustatyti reikia surinkti informaciją iš visų mokesčių tarnybų departamentų direkcijų, išanalizuojant visus nagrinėjamų įmonių finansinius dokumentus. Nacionaliniu lygmeniu pildomose mokesčių deklaracijose nėra tam tikros informacijos, reikalingos įgyvendinti Bendrijos programas, susijusias su regioninės paskirties pagalba ir pagalba MVĮ.

29 Prancūzijos Respublika pažymi, kad Komisija sutiko su kai kuriais minėtų programų taikymo palengvinimais ir kad todėl kompetentingos institucijos galėjo atlikti įvairius skaičiavimus, leidžiančius nustatyti grąžintiną pagalbos sumą, atitinkančią atleidimo nuo mokesčių sumą, sumažintą pagalbos, kurią apima Bendrijos aktai, susiję su *de minimis* pagalba, regioninės paskirties pagalba ir pagalba MVĮ, suma.

30 Antra, ji tvirtina, kad pagalbos sumą, kurią reikia susigrąžinti, nustatyti tapo sunkiau ir dėl nagrinėjamų įmonių bendradarbiavimo būtinybės. Kompetentingos valdžios institucijos, grąžintinas sumas turėjusios traktuoti kaip nemokestines skolas, jų atžvilgiu remiantis nacionaline teise negalėjo taikyti formalios bendradarbiavimo

procedūros, kokia numatyta mokestinių skolų atžvilgiu. Be to, nagrinėjamų įmonių bendradarbiavimas taip pat būtinas daugeliu atveju, kai reikalingos informacijos nėra jų finansiniuose dokumentuose.

31 Galiausiai, kalbėdama apie sunkumus, susijusius su susigrąžinimo procedūromis, Prancūzijos Respublika pažymi, kad nemokestinėms skoloms taikytinos procedūros atveju reikėjo trijų institucijų paeiliui įsikišimo: Generalinės mokesčių direkcijos, atsakingos už reikalavimų grąžinti skolas įgyvendinimą, prefekto, tvarkančio tokias skolas ir išrašančio skolinius reikalavimus, ir Generalinės viešojo audito direkcijos auditorių, atsakingų už skolų išieškojimą. Ji priduria, jog siekdama didesnio veiksmingumo nusprendė pergrupuoti skolas departamentų pagrindu, kad kiekvienas prefektas galėtų išrašyti skolinius reikalavimus visoms jo departamente įsteigtoms įmonėms.

32 Triplike Prancūzijos Respublika pripažino, kad jo pateikimo momentu skoliniai reikalavimai vis dar nebuvo išrašomi.

— Dėl pagalbos susigrąžinimo iš veiklą nutraukusių įmonių

33 Prancūzijos Respublika tvirtina, kad keisdamasi raštais su Komisija ji nurodė absoliutų negalėjimą susigrąžinti pagalbą iš 204 veiklą nutraukusių įmonių.

34 Ji patikslino, kad Komisija vis dėlto atsakė, jog:

— pagalbos gavėjo turto perleidimo atveju reikia įsitikinti, kad sandoris įvyko rinkos sąlygomis ir siekiant išvengti pagalbos perleidimo pirkėjui,

— atsižvelgdama į praktinius tokio nagrinėjimo visų susijusių įmonių atžvilgiu sunkumus ji sutinka, kad būtų patikrinti tik didžiausi turto perleidimo atvejai.

35 Ji tvirtina, kad tiek dėl sutartinio turto perleidimo, tiek dėl atlikto vykdant skolininko turto administravimo ir priverstinio likvidavimo procedūras mokesčių institucijos negali įvertinti, ar nagrinėjamas perleidimas buvo atliktas įprastomis rinkos sąlygomis.

36 Iš tiesų, nors egzistuoja nekilnojamojo turto rinka, neegzistuoja naudotų pramonės prekių rinka. Todėl nustatant jų rinkos kainą perleidimo momentu negalima remtis jokiu kriterijumi.

37 Taigi yra neįmanoma nustatyti, ar įmonei nutraukus veiklą ir perleidžiant turtą naujam įgijėjui kartu buvo perleista pagalba.

38 Be to, Prancūzijos Respublika pažymi, kad:

— susigrąžinti pagalbos neįmanoma, jei įmonė nesurado pirkėjo, ir kad jai paprasčiausiai nustojus egzistuoti, ji neturi teisėto atstovo,

— tam tikrais atvejais turtą gali perimti keli skirtingi pirkėjai.

39 Bet kuriuo atveju susigrąžinant pagalbą buvo susidurta ir su teisinėmis kliūtimis.

40 Todėl, kalbant apie įmones, kurių atžvilgiu pradėta bankroto procedūra, nėra įmanoma išieškoti skolos, apie kurią likvidatoriui nebuvo pranešta per nustatytą terminą.

41 Dėl sutartinio veiklą nutraukusių įmonių turto perleidimo pagalbos susigrąžinimas neturi jokio teisinio pagrindo tuo atveju, jei pagalbos perleidimas įgijėjui nebuvo paminėtas perleidimo akte.

42 Todėl Prancūzijos Respublika teigia, kad ji niekaip negali susigrąžinti pagalbos iš veiklą nutraukusių įmonių.

Teisingumo Teismo vertinimas

Dėl pagalbos susigrąžinimo

43 Neigiamo sprendimo dėl neteisėtos pagalbos atveju Komisijos reikalaujamas susigrąžinimas vykdomas laikantis sąlygų, numatytų 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1), 14 straipsnio 3 dalyje, pagal kurią:

„<…> pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti Komisijos sprendimą. Šiuo tikslu, kai bylą svarsto nacionaliniai teismai, suinteresuo-

tosios valstybės narės, nepažeisdamos Bendrijos teisės, imasi visų priemonių, kurios numatytos jų atitinkamuose teisės aktuose, įskaitant laikinąsias priemones.“

44 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vienintelis pagrindas, kuriuo valstybė narė gali remtis atsikirsdama į EB 88 straipsnio 2 dalies pagrindu Komisijos pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, yra absoliutus negalėjimas tinkamai vykdyti sprendimą (žr., be kita ko, 2007 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-177/06, Rink. p. I-7689, 46 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

45 Esant sunkumams Komisija ir valstybė narė, vadovaudamosi EB 10 straipsnį pagrindžiančiu principu, nustatančiu valstybėms narėms ir Bendrijos institucijoms lojalaus bendradarbiavimo pareigą, privalo sąžiningai bendrai veikti siekdamos įveikti sunkumus, laikydamosi visų pirma su valstybės pagalba susijusių Sutarties nuostatų (žr. 2005 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03, Rink. p. I-3875, 42 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

46 Absoliutaus negalėjimo įvykdyti sąlyga nėra tenkinama, kai atsakovė valstybė narė tik praneša Komisijai apie teisines, politines ar praktines kliūtis, susijusias su sprendimo vykdymu, nesiimdama jokių realių veiksmų nagrinėjamų įmonių atžvilgiu siekiant susigrąžinti pagalbą ir nepasiūlydama Komisijai alternatyvių sprendimo įgyvendinimo formų, kurios leistų įveikti kliūtis (žr., be kita ko, 2006 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-485/03–C-490/03, Rink. p. I-11887, 74 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

47 Šioje byloje pirmiausia reikia konstatuoti, kad net pasibaigus sprendimo 6 straipsnyje numatytam terminui ir papildomiems terminams, Komisijos nustatytiems raštuose, kuriais pasikeista su atsakove valstybe nare, ji ieškinio pateikimo datą ir tripliko pateikimo momentu, t. y. praėjus beveik ketveriems metams po minėto sprendimo priėmimo, nesusigrąžino nė vienos pagalbos sumos.

— Dėl pagalbos susigrąžinimo iš veiklos nenutraukusių įmonių

48 Iš pradžių reikia konstatuoti, kad pagalba, susijusi su 1991–1993 mokestiniais metais, šiame procese nėra nagrinėjama. Komisija dar prieš šį procesą pripažino absoliutų negalėjimą ją susigrąžinti ir šią poziciją aiškiai patvirtino savo ieškinyje.

49 Be to, Prancūzijos Respublika negali pagrįstai tvirtinti, kad ginčijami sunkumai yra susiję su išorės veiksniais.

50 Šie su pagalbos gavėjų nustatymu susiję sunkumai apskaičiuojant grąžintinos pagalbos sumą ir pasirenkant bei įgyvendinant susigrąžinimo procedūras kyla dėl vidaus sunkumų, susijusių su nacionalinių institucijų veiksmais ar neveikimu.

51 Reikia pažymėti, kad susidūrusios su šiais vidaus sunkumais nacionalinės institucijos pasikeitė raštais su Komisija. Todėl jos atsakė į prašymus pateikti informacijos, aprašė sunkumus, su kuriais susidūrė, pasiūlė kompromisus, galinčius išspręsti kai kuriuos iš jų, ir paprašė patarimo.

52 Tačiau jų dalyvavimas pasikeičiant raštais pirmiausia lėmė kelis reikšmingus vėlavimus.

53 Be to, nors Komisija iš pradžių ir sprendimo 7 straipsnio antrojoje pastraipoje, ir vėlesniuose prašymuose raštu akcentavo būtinybę sudaryti sąrašą įmonių, iš kurių galima susigrąžinti pagalbą, ir nedelsiant vykdyti veiksmingą susigrąžinimą, o vėliau sutiko sušvelninti taikytiną Bendrijos sistemą, Prancūzijos valdžios institucijos:

— įsipareigojo jai pateikti 464 įmonių, kurioms netaikoma pareiga sugrąžinti pagalbą, sąrašą,

— nuo pirmojo 2005 m. ketvirčio siekiant veiksmingo susigrąžinimo neatliko realių veiksmų 55 įmonių, įtrauktų į 2005 m. kovo 16 d. pateiktą sąrašą ir nuo 1994 iki 2002 m. gavusių bendrąją pagalbą didesnei kaip 1 milijonas eurų Bendrijos ribą viršijančiai sumai, atžvilgiu,

— taip pat nuo 2006 m. liepos mėn. neatliko tokių veiksmų 2006 m. liepos 7 d. perduoto rašto sąraše esančių 105 pagalbą gavusių įmonių, kurios privalėjo grąžinti mažesnę kaip 200 000 eurų sumą, atžvilgiu,

— tik 2007 m. spalio 22 d. šiame procese pateiktu tripliku, t. y. praėjus beveik ketveriems metams po sprendimo priėmimo, pateikė 88 įmonių, privalančių grąžinti didesnę kaip 200 000 eurų pagalbą, sąrašą,

— minėtame triplike pripažino, kad mokestiniai reikalavimai nebuvo išrašomi, nors apie pirmąjį pateikimą paskelbta 2006 m. balandžio 12 d. nustatant 2006 m. gegužės 31 d. terminą,

— išreiškė susirūpinimą dėl veiksmingumo, siekdama pateisinti skolinių reikalavimų pergrupavimą departamentų pagrindu, tačiau šis susirūpinimas nedavė jokių rezultatų: nebuvo išsiųstas nė vienas reikalavimas grąžinti pagalbą.

54 Kalbant apie veiklos nenutraukusius pagalbos gavėjus, pažymėtina, jog iš prieš tai išdėstytų aplinkybių išplaukia, kad absoliutaus negalėjimo sąlyga nebuvo įvykdyta ir kad kaltinimas dėl sprendimo 5 straipsnio pažeidimo yra pagrįstas.

— Dėl pagalbos susigrąžinimo iš veiklą nutraukusių pagalbos gavėjų

55 Reikia pažymėti, kad Komisija nei per pasikeitimus raštais iki šio proceso, nei ieškinyje nekaltino atsakovės valstybės narės dėl sprendimo neįvykdymo tiek, kiek tai susiję su įmonėmis, kurios, neradusios pirkėjo, paprasčiausia nustojo egzistuoti.

56 Jei įmonės atžvilgiu pradėta bankroto procedūra, ankstesnei situacijai atkurti ir pašalinti iš neteisėtai suteiktos pagalbos išplaukiantį konkurencijos iškraipymą pakanka į skolinių įsipareigojimų sąrašą įtraukti įsipareigojimus, susijusius su nagrinėjamos pagalbos grąžinimu (minėto sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 85 punktas). Jei pasibaigė terminas mokestiniams reikalavimams pateikti, nacionalinės valdžios institucijos privalo pradėti taikyti termino atidėjimo procedūrą, jei ji egzistuoja ir vis dar yra galima, kuri tam tikrais atvejais leistų pateikti mokestinius reikalavimus praėjus terminui.

57 Kalbant apie veiklą nutraukusius ir turtą pardavusius pagalbos gavėjus, pažymėtina, kad nacionalinės valdžios institucijos privalo patikrinti, ar finansinės pardavimo sąlygos atitiko rinkos sąlygas.

58 Šiuo atveju pagalbos elementas buvo vertinamas rinkos kaina ir įtrauktas į pirkimo kainą, nes pirkėjas neturėtų būti laikomas įgijusiu pranašumą kitų rinkos dalyvių atžvilgiu (minėto sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 80 punktas). Priešingu atveju negali būti atmesta, kad iš asmens, kuriam perleidžiamas turtas, prireikus būtų galima

susigrąžinti nagrinėjamą pagalbą, kai nustatoma, kad jis išsaugo veiksmingą konkurencinį pranašumą, susijusį su šios pagalbos gavimu (minėto sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* 86 punktas).

59 Siekdamos patikrinti finansines pardavimo sąlygas nacionalinės valdžios institucijos, be kita ko, gali atsižvelgti į pasirinktą turto perleidimo formą, pvz., į viešąjį pirkimą, kuris laikomos užtikrinančiu pardavimą rinkos sąlygomis.

60 Jos taip pat gali atsižvelgti į eksperto ataskaitą, galimą pateikti perleidimo metu.

61 Tuo atveju, jei turtą perėmė keli skirtingi perėmėjai, iš principo niekas netrukdo patikrinti, ar kiekvieno sandorio finansinės sąlygos atitiko rinkos sąlygas.

62 Sutartinio turto perleidimo atveju pagalbos susigrąžinimas iš įgijėjo negali priklausyti nuo aiškaus paminėjimo šio turto perleidimo akte. Jį galima nurodyti, kai įgijėjas žino apie pagalbos egzistavimą ir apie Komisijos pradėtą kontrolės procedūrą.

63 Remiantis prieš tai išdėstytomis aplinkybėmis, atsakovė valstybė narė, siekdama išvengti įsipareigojimų neįvykdymo pripažinimo, negali apsiriboti vien bendro ir abstraktaus pobūdžio pareiškimais, nesiremdama konkrečiais atvejais, analizuotais atsižvelgiant į visas priemones, kurių buvo realiai imtasi siekiant įvykdyti sprendimą.

64 Priešingu atveju, samprotaujant *a priori*, būtų negalima susigrąžinti pagalbos iš visų veiklą nutraukusių įmonių, kadangi jų atžvilgiu absoliutus negalėjimas įvykdyti sprendimą prireikus gali būti nustatytas tik atsižvelgiant į kiekvienos iš jų konkrečias aplinkybes.

65 Šiuo atveju raštuose, kuriais buvo pasikeista su Komisija, Prancūzijos Respublika nurodė absoliutų negalėjimą įvykdyti sprendimą 204 veiklą nutraukusių įmonių atžvilgiu. Tačiau ji nepateikė jokių įrodymų, kad buvo imtasi konkrečių priemonių išnagrinėti kiekvienos iš jų situaciją ir įvertinti, ar taikant prieš tai nurodytus kriterijus dėl to reikia susigrąžinti pagalbą, ar ne. Ji taip pat neįrodė pasinaudojusi tuo, kad Komisija, bendradarbiaudama pagal EB 10 straipsnį, sutiko kontrolę apriboti tik didžiausio turto perleidimo atvejais.

66 Esant šioms sąlygoms darytina išvada, taip pat ir veiklą nutraukusių pagalbos gavėjų atžvilgiu, kad absoliutaus negalėjimo įvykdyti sąlyga neįgyvendinta ir kad kaltinimas dėl sprendimo 5 straipsnio pažeidimo yra pagrįstas.

Dėl pranešimo Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi ir kurios numatytos sprendimui įvykdyti

67 Teisingumo Teismui nereikia nagrinėti sprendimo 6 straipsniu grindžiamų reikalavimų, kuriais siekiama, jos būtų pripažinta, kad Prancūzijos Respublika nepranešė Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi ir kurios numatytos sprendimui įvykdyti, nes ši valstybė narė per nustatytą terminą faktiškai neįvykdė šių pareigų (žr., be kita ko, minėto 2007 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją* 54 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

68 Todėl reikia konstatuoti, kad per nustatytą terminą neįvykdžiusi Sprendimo 2004/343, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šio sprendimo 5 straipsnį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

69 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija

reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Prancūzijos Respublika bylą pralaimėjo, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Per nustatytą terminą neįvykdžiusi 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimo 2004/343/EB dėl Prancūzijos įgyvendintos pagalbos schemos su sunkumais susidūrusioms įmonėms perimti, Prancūzijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šio sprendimo 5 straipsnį.**

2. **Priteisti iš Prancūzijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.